

УДК 658.51

Олена Топорницька, Лілія Мельник

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СИСТЕМИ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Olena Topornytska, Liliya Melnyk

WAYS OF IMPROVEMENT OF OPERATIONAL MANAGEMENT AT THE ENTERPRISE

Успішність та швидкість вирішення завдання становлення ринкових відносин в Україні визначальною мірою залежать від ефективності управлінської діяльності, що зумовлює необхідність докорінного оновлення усіх підсистем менеджменту відповідно до вимог ринкової економіки. За сучасних умов господарювання все більшого значення набуває операційний менеджмент, який забезпечує результативність основної повсякденної діяльності підприємств, що, у свою чергу, створює реальне підґрунтя для успішної реалізації їх загальних господарських цілей та місії в цілому. Добре налагоджений операційний менеджмент можна розглядати як важливу передумову адаптації підприємства до ринкових умов господарювання та запоруку його життєздатності й успішності у конкурентному середовищі.

Операційна діяльність виступає центральною ланкою у процесі основної діяльності підприємства, оскільки саме від ефективності виробництва залежить ціна та якість готової продукції (товарів, робіт), а й відповідно перехід до наступного циклу в комплексі операцій зі створення і реалізації готової продукції кінцевим споживачам. Така діяльність представляє собою систему дій робітників з використанням засобів праці, що необхідні для перетворення ресурсів у готову продукцію, що включають у себе виробництво і переробку різних видів сировини, будівництво, надання послуг.

Загалом варто відзначити, що удосконалення системи операційного менеджменту підприємства доцільно розглядати з позиції двох рівнів:

- 1) системи управління підприємством загалом;
- 2) системи управління на виробництві безпосередньо.

З огляду на це пошук шляхів удосконалення та розвитку системи операційного менеджменту набуває комплексного характеру та взаємопов'язаності.

Система управління підприємством включає чотири головні групи елементів: механізм управління, структуру управління, процес управління та розвиток управління.

Загалом доцільно підсумувати, що удосконалення системи управління підприємства має відбуватися за такими основними напрямками:

- удосконалення організаційної структури управління підприємством;
- оптимізація організації менеджменту і бізнес-процесів через поліпшення системи планування, обліку і контролю за основними показниками діяльності підприємством;
- удосконалення управління виробничими ресурсами і запасами;
- підвищення ефективності управління інноваційними процесами на підприємстві, поліпшення якості вироблюваної продукції.

Удосконалення системи операційного менеджменту на рівні операційної діяльності передбачає визначення та обґрунтування заходів з оптимізації виробничого процесу, зміни виробничої структури, технології та методики виробництва.

Загалом можна виділити наступні напрями покращення системи виробничого менеджменту на підприємстві:

1. Зміна технології виробництва. Технологія та техніка виробництва відіграє визначну роль у попиті на продукцію. Зміна матеріалів, технології, техніки виробництва суттєво покращує якість продукції, збільшує попит на неї.

2. Покращення внутрішньо організаційних зв'язків та обміну інформації. Покращення обміну інформації та його пришвидшення сприяють значній економії витрат та зменшення браку та невідповідності продукції, якості поставок, їх вчасності, що позитивно впливає на попит на продукцію та прибутковість організації. Також важливим є сумлінне виконання вимог та наказів керівництва, оскільки навіть у малій виробничій структурі невиконання поставлених корпоративних цілей та мети може негативно вплинути на якісні та кількісні показники продукції, а відповідно на конкурентоспроможність та імідж підприємства.

3. Покращення кваліфікації персоналу. Сучасне виробництво ставить високі вимоги до оновлення конкретних знань і навичок не лише робітників, але й інших категорій персоналу. Головне завдання підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів – забезпечити швидку реалізацію нових наукових, технічних, організаційних та економічних ідей в практику діяльності підприємства.

4. Контроль якості продукції. Якість як економічна категорія відбиває сукупність властивостей продукції, що зумовлюють ступінь її придатності задовольняти потреби людини відповідно до свого призначення. Тому саме якість може стати ключовою характеристикою, що виділятиме даний товар.

5. Науково-дослідна робота над розробками нових виробів, тобто комплекс досліджень, що проводиться з метою отримання обґрунтованих вихідних даних, принципів та шляхів створення нової або модернізації продукції, що випускається.

6. Впровадження енергозберігаючих технологій. Зростаючі ціни на енергоносії стимулюють економно їх використовувати шляхом застосування енергозберігаючих технологій. Крім того за умови зменшення енергоємності виробництва підвищуватиметься рівень енергозбереження.

7. Системний аналіз конкурентоспроможності товару, зокрема фаз його життєвого циклу.

8. Впровадження високопродуктивних інструментів, пристосувань та інших засобів, що сприяють удосконаленню виробництва.

Реалізація зазначених напрямів розвитку повинна бути лягти в основу стратегії розвитку системи операційного менеджменту товариства.

За ринкових умов стратегія розвитку операційної системи базується на стратегічному управлінні діяльності підприємства в цілому. Основою всього є розробка філософії підприємства, під якою слід розуміти кредо його існування, верховні принципи діяльності. Філософія підприємства включає в себе опис прийнятих підприємством найвищих орієнтирів поведінки, умов руху до них, існуючих об'єктивних обмежень. Саме такий підхід слід використовувати при формуванні стратегії розвитку системи операційного менеджменту підприємства. Операційна стратегія визначає як керувати ключовими організаційними ланками операційної системи, а також як забезпечувати виконання стратегічно важливих оперативних завдань.

Варто зауважити, що саме технічний розвиток підприємства на інноваційних засадах, забезпечуючи необхідні організаційно-технічні й економічні умови для виходу підприємства на нові рубежі, є в ринкових умовах важливою формою операційного менеджменту. Стратегічний аспект технічного розвитку в цих умовах визначається, передусім, у його орієнтації на потреби споживача. Вирішенню внутрішніх завдань розвитку підприємства як виробника належить другорядна роль.